

בית מדרן

לענין מדרן רבינו עובדיה יוסף זיע"א

ערש"ק
י"ז אדר תש"פ
פרשת כי תשא
מפטיירין: ויהי דבר (יחזקאל לו)
שבת פרה

עלון מס' 246

העיר	הדלקת נרות שבת	צאת השבת	רבינו תם
ירושלים	17:31	18:23	19:05
תל אביב	17:28	18:20	19:02
חיפה	17:29	18:21	19:03
באר שבע	17:30	18:22	19:04

אין לקרוא בעלון בשעת התפילה

הרב המקדים: הרה"ג רבי זבדיה כהן שליט"א
אב"ד בתל-אביב

שיעורו השבועי

של מרן הראש"ל הרה"ר לישראל אב"ד בבית"ד העליון
הגאון הגדול רבי **יצחק יוסף שליט"א**
נשיא מועצת הרבנות הראשית לישראל

כותב השיעור: הרב **דביר פרץ שליט"א**
עורך השיעור: הגאון רבי **יצחק לוי שליט"א**
רב העיר נשר | וחבר מועצת הרבנות הראשית לישראל

בענין מגפת הקורונה

"ולא יהיה בהם נגף בפקוד אותם" (שמות ל, יב)

להרבות תפלה למניעת המגיפה הנוראה. החובה לשמור על כללי הרופאים. זהירות מלהזיק אחרים. דין הנמצאים בבידוד לענין תפלה בציבור ועניית דברים שבקדושה. אם יש לחשוש לטבול במקוואות. שיפור המעשים כדי למנוע את המגיפה.

בעולם אלא רחמים וחסד ושולם בעולם.

לשמוע בקול חכמים

ג. פעם אירע שהגאון רבי שלמה זלמן אורבך זצ"ל שמוע על תלמיד חכם מבוגר אחד שחלה ואושפז בבית חולים, והרופאים הורו לו שהוא חייב לאכול ביום הכיפורים, אבל הוא התעקש להתענות, אמר: שמונים שנה צמתי, עכשיו אני אוכל?! מיד טרח הרב אורבך ונסע לבקרו ודיבר איתו על כל מיני עניינים, ובתוך הדברים אמר לו שהוא חייב לשמוע בקול הרופאים, אמר: אבל הרופאים לא דתיים?! ענה לו הרב: ישנם כמה רופאים שאומרים לך שעל פי מצבך אתה צריך לאכול, מה אתה רוצה?!... פשוט הדבר שאסור לך להתענות, זה פיקוח נפש! החולה חזר ועמד על דעתו וטען שהוא מכיר בכוחותיו והוא יכול להתענות, כשראה הרב אורבך שהוא עומד עקשנותו, אמר לו: ריח אפיקורסות ח"ו יש כאן, כי בגמרא סנהדרין (צ"ט): אמר רב יוסף שאפיקורוס הוא מי שאומר מאי אהנו לן רבנן, לדידהו קרו, לדידהו תנו. כלומר, אחד שאומר, בשביל מה צריך הרבה בחורי ישיבות, בשביל מה צריך אברכים ותלמידי חכמים, מה אנהנו מרוויחים מהם, הוא אפיקורוס. דהיינו, שהאפיקורוס שופט את ענייני העולם והטבע על פי מה ששכלו מבין, ואינו מתבטל ומשעבד את שכלו והבנתו לדעת החכמים. הוא הדין כאן, כל שההלכה מורה בהחלט שאסור להתענות, שוב אין לערער על הדבר כלל, ולקיים דבר ה' זו הלכה לשמוע לרופאים.

1 א.ה. כתב הרמב"ן במלחמות ה' (סנהדרין ע"ד): וז"ל: שאין שום מידת חסידות לחולה שיש בו סכנה להחמיר על עצמו, שלא יחללו עליו שבת או יום הכיפורים, ואדרבה, המונע עצמו במקום סכנה הרי זה מתחייב בנפשו, שנאמר: ואך את דמכם לנפשותיכם אדרוש, מיד נפשותיכם אדרוש את דמכם. וכן כתב עוד הרמב"ן בספרו תורת האדם (דף י"א). וכן הובא להלכה בהר"ן (י"מא פ"ג).

להרבות תפלה

א. לצערנו הרב המגיפה 'קורונה' מתפשטת, ובעונות הרבים הגיעה במקצת לארץ ישראל, אמנם 'מתי מעט' נדבקו, אבל מאות ואלפי אנשים נכנסו לבידוד כדי למנוע את התפשטות המחלה. ראשית כל, יש להעביר מאת הקדוש ברוך הוא בתפלה שיעמוד מכסא דין וישב על כסא רחמים, וצריך לבקש בעד החולים שיתרפאו ובעד המגיפה שתעצר. בעת פתיחת ההיכל רצוי לומר פרק תהלים, ותפלה מיוחדת בענין עצירת המגיפה ורפואת החולים.

תורת חיים

ב. חייבים להדגיש שיש לשמוע להוראות של רשויות הבריאות המוסמכות, כל אלה שהורו להם להיכנס לבידוד, "בדד ישב", אבל לא חוץ למחנה, אלא יכול לשבת בביתו - בתוך המחנה... אסור להם לצאת מביתם, אף לא לדבר מצוה, ועל פי הלכה המבוססת חייבים לשמוע לקול הרופאים, שהם עושים כן כדי למנוע את התפשטות המחלה. תורתנו היא תורת חיים, ומצווה אותנו: "ונשמרתם מאוד לנפשותיכם" (דברים ד, טו), ועוד נאמר בתורה (ויקרא י"ח, ה) "ושמרתם את חוקותי ואת משפטי אשר יעשה אותם האדם וחי בהם", ובגמרא (י"מא פ"ה): דרשו חכמים: וחי בהם - ולא שימות בהם, וכבר ידוע שפיקוח נפש דוחה את כל התורה כולה, אפילו חולה שיש בו ספק סכנה מחללים עליו את השבת ואוכל ביום הכיפורים, וכמו שכתב הרמב"ם (פרק ב מהלכות שבת ה"ג) בזו הלשון: ואסור להתמהמה בחילול שבת לחולה שיש בו סכנה, שנאמר "אשר יעשה אותם האדם וחי בהם", ולא שימות בהם, הא למדת שאין משפטי התורה נקמה

השבוע זכות עלון
"בית מדרן" מוקדש ל:
לעילוי נשמת
יפה חיה בת ג'ריה
לכל הסענין שיזימו עלון 'בית מדרן' יוקדשו עבורו לעילוי נשמתה או להבדיל לעילוי נשמת
חייגו: *5290

"עשה לך רב והסתלק מהספק"
בכל שאלה,
רבי אנודת 'בית מדרן'
נמצאים פה בשבילך!
24 שעות ביממה ברצף
*5293 (24) שלוחה 1

- תוכן העניינים:**
- עמ' 4-1 השיעור השבועי**
מורנו ורבינו רבי יצחק יוסף שליט"א
  - עמ' 5 פרשת כי תשא**
הגאון הגדול רבי ברוך שרגא שליט"א
  - עמ' 5 בעקבות רבותינו**
הגאון הגדול רבי שלמה זלמן אורבך זצוק"ל
  - עמ' 6 מאור ישראל**
הרה"ג רבי ישראל לורי שליט"א
  - עמ' 6 אקטואליה בהלכה**
הרב אברהם דניאל שליט"א
  - עמ' 7 לחיות עם האמונה**
הרה"ג רבי י. ישראל לוגאסי שליט"א
  - עמ' 7 אתגרים בחינוך**
הרב אברהם ברזילאי שליט"א

לעילוי נשמת הרב בן ציון בן אביגיל זצ"ל. לע"נ אברהם בן רבקה הומיון ז"ל

דרכו של מרן זצ"ל

ד. מרן זצ"ל כשהיה רב ראשי לתל אביב ולאחר מכן רב ראשי לישראל, היה הולך לבקר בבתי חולים, ומבקש ממנהל בית החולים שיפנה אותו לחולים המסוכנים שאסור להם לצום, והיה ניגש אליהם ואומר להם: אני מצווה עליכם לאכול. כשהם ראו את הרב הראשי בכבודו ובעצמו מבקש מהם, שמעו בקולו. באחרית ימיו של הסבא רבי יעקב עובדיה ע"ה אביו של מרן זצ"ל, הרופא אמר לו שהוא צריך לאכול ביום הכיפורים, והוא לא רצה, אמר: כל השנים צמת, עכשיו אשב לאכול! הלכתי וסיפרתי למרן את דברי סבא, ומרן נסע מיד לקטמון ודיבר על ליבו של אביו שיאכל ביום הכיפורים, שמע לו ואכל. אמנם הבן צריך לשמוע לאביו, אבל כשהבן גדול הדור, גם האבא צריך לשמוע לבן...

תפלה בציבור

ה. מי שהורו לו להיכנס לבידוד ישב בבידוד במשך שבועיים, עד שיתברר שאינו חולה כלל, ולא יצא אפילו על מנת להתפלל בציבור, 'אנוס רחמנא פטריה', ויתפלל ביחידות, ואפילו שלא ישמע ספר תורה בשני וחמישי, חובת קריאת ספר תורה היא חובת ציבור, ואנוס רחמנא פטריה. אם שומע קדיש או קדושה מבית כנסת סמוך יענה אמן, וגם אם שומע דרך הטלפון יענה אמן, אבל הוא לא יכול להצטרף למנין, כי הוא לא נמצא איתם יחד.

אדם המזיק

ו. כתבו התוספות (ב"ק כג. ד"ה וליחיב), יותר יש לאדם לזוהר עצמו שלא יזיק אחרים משלא יזיק. כתוב בתורה (ויקרא כד, כא) מכה בהמה ישלמנה ומכה אדם יומת, ודרשה הגמרא (ב"ק פג.) מכה אדם ומכה בהמה, מה מכה בהמה לתשלומין, אף מכה אדם לתשלומין. מבואר שהמזיק גופו של חברו או ממונו חייב לשלם, וכן פסק הטור (ח"מ סי' שעה) שהמזיק ממון חברו חייב לשלם. והוא הדין שאין לאדם להזיק את חברו ולהדביק אותו במחלה ח"ו. בתקופה בה השתוללה מגיפת ה'חולירע' באירופה, כתב הגאון רבי עקיבא איגר (אגרות רע"א עמ' קטז) מכתב בזו הלשון: גם הזהרתי פעמים הרבה, באזהרה אחר אזהרה, שיהיו הנהגתם באכילה ושתייה כפי אשר סידרו ואשר שפטו הרופאים להזהר מזה, וירחקו כמטחווי קשת כאילו הם מאכלות אסורות, ולא יעברו על דבריהם אף כמלא נימא, ובכלל זה להשמר מכל דבר ודבר וכו' והעובר על ציווי הרופאים בסדר ההנהגה חוטא לה' במאוד, כי גדול סכנתא מאיסורא (חולין י.), ובפרט במקום סכנה לו ולאחרים שגורם ח"ו התפשטות החולי בעיר וגדול עווננו מנשוא. ע"כ. לכן חובה קדושה על כל אחד ואחד מאיתנו לשמור על כללי ההיגיינה, יש לאוורר את בתי הכנסיות, לפתוח חלונות, ולדאוג לאוויר צח ונקי.

טבילה במקוה

ז. בענין המקוואות, ידוע שמקוואות הטהרה של הטבילה מפוקחים במשך כל השנה כולה באופן תדיר, ועל כן אין כל חשש לקיים מצות טהרה כהלכתה, כמובן תוך שמירה על כללי ההיגיינה המחוייבים. יש לעקוב אחר עידכון הכללים של משרד הבריאות, לשמירה על בריאותם של הטובלות. טבילה של גברים בלאו הכי איננה חובה, נכון שהיא מידת חסידות, והיא דבר חשוב, וגדולים רבים הקפידו על

כך, אבל אם על ידי ריבוי הטובלים יש אפילו חשש או ספק קל שהמקום אינו נקי כראוי, יש להמנע מלטבול במקוה זה.

חיזוק בלשון הרע ושאר עניינים

ח. כל אחד ואחד יתחזק כפי יכלתו כדי למנוע את התפשטות המגיפה הזו, אחד הדברים שיש להתחזק בהם, זה להתרחק ממחלוקת ומלשון הרע, וכבר כתב בספר חובות הלבבות (שער הכניעה פרק ז), שהמדבר לשון הרע כל זכויותיו עוברות למי שדיבר עליו, וכל העוונות של מי שדיבר עליו עוברות אליו. וכך המלאך המגיד - שנברא מכת תורתו של מרן הבית יוסף - אמר למרן הבית יוסף (בספר מגיד מישרים פרשת ויקהל). אחר מאה ועשרים של האדם מגיע למעלה, ואומרים לו: עשית עבירה כזאת וכזאת, והוא מכחיש, או שהוא תמה: היכן כל המצוות שעשיתי, נענעתי בלולב, הלכתי לכותל... המצוות הללו כתובות על משהו אחר, למה? כי דיברת עליו לשון הרע, לכן כל המצוות שלך עברו אליו וכל העברות שלו עברו אליך! ועל ידי שכל אחד יתחזק, בעזרת ה' ותעצור המגיפה. אני מסיים בתפלה לקדוש ברוך הוא, שישלח רפואה שלימה לכל החולים, ויעצור את המגיפה והמשחית מעלינו ומעל כל ישראל, אמן ואמן.

לאור המצב הקשה בארץ ובעולם בתקופה האחרונה וכל מיני חולאים ומרעין בישין ואין אדם יודע מה יולד יום

וכבר אמרו רבותנו ז"ל "לעולם יקדים אדם תפילה לצרה"

ומובא באר"י הקדוש בספרו שער הכוונות שיש לומר פיתום הקטורת אחר חצות לילה לפי שאחר חצות נכנעת ממשלת הקליפה וכו' והוא עושה רושם גדול למעלה כשאומרם אחר חצות לילה ובפרט שאומרים ברוב עם ויש בכוחה לבטל הגזירות. וכן יש להקפיד על אמירת מאה ברכות בכל יום שיש בכוחה לבטל את הגזירות.

כמו כן מצורף בזה תפילה שחיבר מרן הראשון לציון רבי יצחק יוסף שליט"א לעצירת מגפת ה'קורונה', ה' ישמור ויציל לאומרה בעת פתיחת ההיכל בשבת ובשני וחמישי:

יהי רצון מלפניך ה' אלוהינו ואלוהי אבותינו, שתתמלא ברחמים על כל יושבי תבל, ועל יושבי הארץ זו, והגן עליהם מכל גזירות קשות ורעות המתרגשות ובאות לעולם, ותצילנו מכל נגע מגפה חולי ומחלה. וכל החולים שנדבקו במחלה תרפאם רפואה שלימה. לך ה' הגדולה והגבורה והתפארת והנצח וההוד, כי כל בשמים ובארץ לך ה' הממלכה והמתנשא לכל לראש, ואתה בידך נפש כל חי ורוח כל בשר איש, ובידך כח וגבורה לגדל ולחזק ולרפא אנוש עד דכה, עד דכדוכה של נפש, ולא יפלא ממך כל דבר.

לכן, יהי רצון מלפניך האל הנאמן אב הרחמים, הרופא לכל תחלואי עמו ישראל, אתה רופא נאמן, תשלח מרפא ארוכה ותעלה, ברוב חסד חנינה וחמלה, לכל החולים שנדבקו במחלה הזאת, אנא ה' יהמו נא רחמיך על כל יושבי תבל, ועל כל עמך ישראל, עמוד נא מכסא הדין ושב על כסא החסד והרחמים, ותכנס לנו לפני ולפנים משורת הדין, ותבטל מעלינו כל גזרות קשות ורעות, ויַעֲמֵד פְּנֵיךָ ויִפְלֹל ויִתְעַצֵּר הַמַּגֵּפָה, וגזור עלינו גזירות טובות ישועות ונחמות למען רחמיך, ותקרע רוע גזר דיננו, וייקראו לפניך זכויותינו, קומה עזרתה לנו ופדינו למען חסדיך. שמע נא לקול תחינתנו, כי אתה שומע תפלת כל פה, ברוך שומע תפלה. יהיו רצון אמרי פי והגיון לבי לפניך ה' צורי וגואלי. ויתקיים בנו מקרא שכתוב "פֶּלַח הַמִּתְקַלָּה אֶשֶׁר שִׁמְתִי בְּמִצְרַיִם לֹא אֶשֶׂים עֲלָיָהּ פִּי אֲנִי ה' רַפְאֵךְ", אמן.

שיעורו של מרן הראשון לציון שליט"א בשנת תשע"ה, מתוך הספר "השיעור השבועי" תשע"ה ח"ד שיצא לאור בימים אלו

הלכות קריאת התורה ופרשת פרה

קריאת התורה בכל השנה בכלל וארבע פרשיות בפרט, אם היא מהתורה או מדרבנן. אם קריאת התורה היא חובת צבור או חובת יחיד, והנפקא מינה. הקפדה על ספר תורה מיוחד. אם בדיקת מחשב לספר תורה היא חובה. דין ספר תורה תימני, ואשכנזי, ומשוח.

ונפקא מינה בזה לענין מי שהולך לבית הכנסת בשני וחמישי, והנה מבקשים ממנו להשלים מנין בבית האבל, אבל אין להם שם ספר תורה, ואין לו זמן אחרי התפלה לחפש בית כנסת שקוראים בתורה, הוא ממהר לעבודה, אבל מצד שני הוא מזכה את האבלים בתפלה במנין. לפי דברי הרמב"ן שקריאת התורה היא חובת צבור, ולא חובה על כל אחד ואחד, הוא יכול להתפלל אתם ולזכות אותם, ואחר כך ילך לעבודה, אף על פי שהפסיד קריאת התורה. כך כתבנו בילקוט יוסף (סמן קלה סעוף

הוי מחשב הפסד מצוה

א. הרמב"ן במסכת מגילה (במלחמות ה.) כותב שקריאת התורה היא חובת צבור ולא חובת יחיד, אלא כשיש עשרה צריכים להוציא ספר תורה, אבל כשאין עשרה אין להם חובת קריאת התורה. ונמצא שקריאת התורה היא מדרבנן, ורק חובת צבור.

העלון להצלתם של: לז ב' תלי נועה והילדים להצלחה, לע"ו-עיישה עליזה בת סעדיה חיה, מנחם בן סיונה- לישועה ברכה והצלחה וכל הישועות, הרצל עמוס הדר בן מיכה ורופ"ש, רינה רונית בת גקלין- כל הישועות, עמיר רחמים בן ענת ברכה- בשורות טובות, צבי יוסף תמר בני אריאלה- זיווג הגון, צוריאל בן יהודית לאה- רפואה שלמה.

ג. לפני כשלושים שנה, והגאון רבי יוסף בר שלום בשו"ת נצח יוסף (סימן סא) חלק על זה, שלא ישלים מניין לאבלים, כדי שלא יפסיד קריאת התורה. ואז בזמנו ענית לו על זה, שהרי קריאת התורה אינה חובת יחיד, פרשת זכור וקריאת המגילה היא חובת יחיד, קידוש והבדלה הם חובת יחיד, תפלין וקריאת שמע הם חובת יחיד, וכל אחד צריך לקיים את המצוות הללו, מה שאין כן בקריאת ספר תורה לא מוציאים ספר תורה אם אין עשרה, ואפילו יש תשעה לא מוציאים ספר תורה עד שיהיו עשרה, כיון שקריאת התורה היא חובת צבור. הרב בר שלום נשאר בדעתו, אבל אני לא חושב ככה, אלא עדיף שישלים להם מנין, אף על פי שהוא מפסיד קריאת התורה באותו יום.

לימוד תורה בשעת קריאת התורה

ב. לכאורה יש עוד נפקא מינה בזה שקריאת התורה היא חובת צבור, לענין מי שרוצה ללמוד בשעת קריאת התורה, יש כאלה שלא יכולים להתאפק מללמוד, בפרט כשמתפללים... בגמרא מסכת ברכות (ה.) מובא על רב ששת שהיה מהדר אפיה וגריס, בשעת קריאת התורה הוא היה מטה את פניו ולומד דף יומי. האם ניתן ללמוד מזה הלכה לכל אחד, שמוותר ללמוד בשעת קריאת התורה? יש בזה מחלוקת גדולה, יש אומרים דוקא רב ששת שהיה סגי נהור והיה פטור מקריאת התורה, כי דברים שבכתב אי אתה רשאי לאומרם בעל פה, לכן מותר לו ללמוד תורה שבעל פה בשעת קריאת התורה, מה שאין כן בשאר אדם. ויש אומרים דוקא מי שתורתו אומנותו כמו רב ששת, מותר לו ללמוד גם בשעת קריאת התורה, מה שאין כן בשאר אדם. ויש מחלקים בין זמנם לזמננו, כי מתחילה העולה לתורה ראשון היה מברך ברכה ראשונה - אשר בחר בנו - בלבד, והעולה האחרון היה מברך ברכה אחרונה - אשר נתן לנו - בלבד, וכל שאר העולים לא היו מברכים כלל, ולכן אמרו שאסור לדבר בשעת קריאת התורה, כי שמא יקראו לו לתורה, ונמצא שעשה הפסק בין הברכה לקריאה, מה שאין כן בזמננו שכל עולה מברך בעצמו, מותר לדבר בשעת קריאת התורה. כך כתב הכל בו (סימן כ), אבל כתב מרן הבית יוסף (סימן קמו) שמדברי שאר הראשונים נראה שאין חילוק בין זמנם לזמננו, וגם בזמן הזה אסור ללמוד בשעת קריאת התורה אלא למי שתורתו אומנותו, וכמו שכתב הר"ף (ברכות ד ע"א מדפי הר"ף) והרמב"ם (פ"ב מהלכות תפלה ה"ט), מה שאין כן לשאר אדם.

בין גברא לגברא

ג. כתוב בגמרא (סוטה לט.): כיון שנפתח ספר תורה, אסור לספר אפילו בדבר הלכה. וכתב בשבלי הלקט (סימן לט) שאפילו בלחש אסור. וכתב רבינו יונה (ברכות ד.) שאפילו בין גברא לגברא אסור לדבר בדברי תורה. ראינו אצל מרן זצ"ל, היה יושב לידי אחד האחים, לא משנה זה או זה... והיה מדבר בין גברא לגברא, מרן היה מסמך לו ביד שישתוק, והוא טען: אני מדבר רק בין גברא לגברא, אבל הוא לא ראה בית יוסף (סימן קמו) שגם בין גברא לגברא אסור, כחשש שמא ימשך בדבורו גם בשעת הקריאה. ולכן רק יעיין בספר בלחש, יקח ספר תורה תמימה ויעיין בו בין גברא לגברא, תענוג ללמוד בספר הזה. בפרט אם מתפלל אצל חב"ד, שם אחרי כל עולה עושים מי שבירך גם לרב"ה, אני לא יודע אם עושים ככה גם היום... ובינתיים כשהשליח צבור עושה מי שבירך והשכבות ילמד בספר תורה תמימה או ספר הלכה ויעבור עליו, אבל לא ידבר עם חברו.

דברי חכמים בנחת נשמעים

ד. צריכים להזהיר את הצבור על זה, אבל ידבר עמם בנחת. לפני למעלה מארבעים שנה - בניסן תשל"ד - מרן זצ"ל הגיע לניו יורק לבית הכנסת "שערי ציון", ושם בשעת חזרת הש"ץ וקריאת התורה היה רעש נורא ואיום, 'אשמע אחרי קול רעש גדול', והשליח צבור דופק על התבה ומונסה להשתיק אותם. אבל היום ב"ה אכשור דרא, המצב נשתנה לטובה, כולם מקשיבים ושומעים. אז היה חכם אחד שצועק על הגבירים שמדברים בחזרה, הם עשירים גדולים שמחזיקים את עולם הישיבות, אמרתי לו אחר כך: לא טוב לצעוק עליהם ברבים, תקח אותם אחר כך למשרד ותעיר להם, אמנם מרן השלחן ערוך (סימן קכד סעיף ז) פסק, שמי ששח בשעת החזרה גוערים בו, והוא קיים דין זה כפשוטו, אבל עדיף יותר לדבר עמו לאחר מכן ולהסביר לו בנחת חשיבות של החזרה, ושל כל אמן ואמן. מרן זצ"ל לא היה רגיל לצעוק ככה בפני כולם, רק על חבנים שלו... אותו רב בחו"ל לבסוף לא החזיק מעמד שם, ועזב את הקהילה.

הנהגה טובה

ה. לכאורה מי שמוכיח ברבים את זה שמדבר בחזרה, הוא עושה איסור במה

שמבייש אותו, שהרי נוח לו לאדם להפיל עצמו בכבשן האש ואל ילכין פני חבריו ברבים, אבל כתב הרמב"ם (פ"ו מהלכות דעות ה"ח) שאם עבר על דבר שבין אדם למקום, אחרי שהוכיח אותו בסתר ולא שמע, מותר להוכיחו ולהכלימו ברבים. לפעמים המשגיח בישיבה צועק על אחד התלמידים ומוכיח, ואותו תלמיד טוען לו: למה אתה מוכיח אותי ליד כולם? או מורה בכיתה יש לו תלמיד שובב והוא גוער בו, לא יתן מכות, אחר כך יכניסו אותו לבית הסוהר, ויש תלמידים פקחים בן שתיים עשרה או שלש עשרה, והוא אומר לו: למה אתה מעליב אותי ליד כולם, הרי נוח לו לאדם שיפיל עצמו לכבשן האש ואל ילכין פני חבריו ברבים? יענה לו: הרמב"ם כותב שאחרי שהוכחתי אותך פעם אחת בסתר, מותר לי לצעוק עליך ברבים, וגם לקלל אותו, יכול לומר לו ימקו ויסחו וכו'... זה מצד ההלכה, אבל מצד ההנהגה לא טוב לבייש את חברו כשמוכיח אותו, כי זה לא מועיל כמו שיעיר לו בצורה מכובדת, בפרט בזמננו שאין מי שיודע להוכיח.

בדורנו אין מי שיודע להוכיח

ו. מי שרואה ברחוב אדם ללא כיפה, לא יוכיח אותו על כך. ואדרבה מצוה להקדים לו שלום, ואין לו לחוש שיענה לו שלום בגילוי הראש, והרי שלום הוא שמו של הקדוש ברוך הוא, שנאמר (שופטים ו, ד) "ויקרא לו ה' שלום", וכמו שאמרו בגמרא מסכת ברכות (י,): כי יש אומרים שהוא כינוי בעלמא שה' עושה שלום במרומו, ואין בו קדושה ומותר לזרוקו, והגם שיש אסורים יש לנו ספק ספיקא, שמא אין בו קדושה, ושמו אין איסור לומר אפילו שם ה' בגילוי הראש אלא רק כשמתפלל, ואמנם להלכה אסור לומר שם ה' בגילוי הראש, וכמו שפסק מרן השלחן ערוך (סימן צא סעיף ג), אבל באמירת שלום יש ספק ספיקא להקל, לכן תקדים לו שלום ואל תמחה בו, כי אין אתנו מי שיודע להוכיח כראוי.

דרשת מרן לחסידי גור

ז. לצערנו בדור שלנו "שריך סוררים" (ע"פ ישעיה א, כג), ראשי השלטון מחללי שבת בפרהסיא, ומה יעשה הבן ולא יחטא, לכן בדורנו לא טוב לצעוק על עוברי עבירה, זו הנהגה לא טובה, אנחנו צריכים ללמוד מרן זצ"ל איך התנהג עם הצבור בכפפות של משי ומקרב את הבריות לתורה. לא לחינם זכה להקים עולה של תורה, הכל במאור פנים ובמתק שפתיים. לדרשות שלו בליל שבת ב"פורת יוסף" היו נוהרים בהמוניהם, האדמו"ר רבי ישראל אלתר מגור היה עומד בליל שבת בביתו, ונהנה לראות את הצבור הספרדי שבא בהמוניו לדרשה בפורת יוסף, פעם אחת היה קצר חשמלי באמצע הדרשה, והאדמו"ר שלח הגבאי שלו הרב חנניה שיף שיאמר למרן לבוא ולהמשיך את הדרשה אצלו בבית המדרש של גור, וכולם הלכו לבית המדרש של גור לשמוע את הדרשה, גם חסידי גור עם השטריימלים...

מצוה לקרב

ח. אסור לנו לוותר על שום יהודי, ביום חמישי מסרתי שיעור במקום מסויים שחלק מהצבור היו דתיים ורבנים, וחלק לא דתיים, ונשים חילוניות 'בלי ידים'... פנו אלי שלא ללכת לשם כי הם לא דתיים, אבל אני רב ראשי של כולם, ואני חייב לזכות את הרבים, ודיברתי שם דברי חיזוק והתעוררות, זה גם מועיל להוריד את מפלס השנאה שמעוררת התקשורת נגד הדת, וגם אולי כך נקרב אותם ויחזרו בתשובה. כל מי שבידו לקרב צריך לקרב, זו השיטה, לקרב ולא לרחק.

פרשת פרה דאורייתא

ט. דעת רוב ככל הראשונים שפרשת זכור חיובה מהתורה, כן דעת התוספות ברכות (ג.), שכתבו שם שעוד לפני תקנת עזרא לקרוא בתורה, יש פרשיות שהיו מחוייבים לקרוא מדאורייתא, כמו פרשת זכור. ומרן הבית יוסף (סימן קמו, וס' תרפה) גרס "כמו פרשת זכור ופרשת פרה", וכן פסק בשלחן ערוך (סימן קמו סעיף ב, וס' תרפה סעיף ז). והגאון מוילנא (שם) כתב שנוסחא משובשת נזדמנה לו להבית יוסף, כי פרשת זכור בלבד דאורייתא. אבל הרבה מהראשונים כתבו שפרשת פרה היא דאורייתא, תוספות רבי יהודה החסיד ותוספות הרא"ש (ברכות ג.), ותוספות שאנץ (סוטה לג.), ועוד, ודוחק לומר על כולם שהיא נוסחא משובשת.

הגהת מחשב

י. לכן צריך לשים לב בפרשת פרה להוציא את הספר תורה הכי מהודר, וגם אם יש

העלון להצלתה של: ציפורה סבין בת חיה - כל הישועות, קרין בת כוכבה - הצלחה בכל, ראובן בן דבורה - פרנסה בשפע, רועי בן מוזל - בריאות איתנה, רחל בת עזיזה - רפואה שלמה, רחל עטל - בת יפה - זיווג הגון, רעות מור רחמים בריאות איתנה, שולמית בת דייזי ספירונס - כל הישועות, שמואל בן שרית חזרה בתשובה, שמעון בן גנוארה רפו"ש.

ודוקא כשעושה פיסוק הטעמים פוסל. משמע שאין חילוק בין כתב בדיו להריטה בברזל, אלא בין רווח שאינו פוסל, לבין סימון פוסל. וכן בשו"ת בית דוד (הלך יורה דעה סימן קלו) - לפני כשלוש מאות שנה - פסל ספרי תורה כאלה. אנחנו לא באים לפסול את ספרי התורה של התימנים שיש להם מסורת של מאות שנים, אבל אנחנו הספרדים - הפרסים והחלאבים והמרוקאים והעירקים וכדומה - אין לנו מסורת להתיר בזה, ולכן אם רוצים להעלות אותו לספר תורה כזה, יתחמק באיזו סיבה, שיש לו נסיעה במשך השבוע והוא רוצה לעלות אחר כך כדי לברך הגומל, או שהוא לא מרגיש טוב. וכל שכן בפרשת פרה שלא יוציאו ספר תורה כזה, ואם הוא רגיל להתפלל אצל תימנים, ילך לבית כנסת של ספרדים. ומכל מקום צריכים להזהר שלא לפגוע בעדה קדושה, וגם חזי לאיצטרופי דברי הרמב"ם בתשובה (פאר הדור סימן ט) שמוותר לברך ולקרוא בספר תורה פסול, ומה שהוא מברך "נתן לנו את תורתנו", הוא מדבר באופן כללי, ולא דוקא על הספר הזה, ומרן זצ"ל בשו"ת יחווה דעת (ח"ו ס"ד נד) הביא עוד ראשונים שכתבו כן, ולכן יש להם על מה לסמוך, אבל אנחנו לא יכולים לסמוך על זה.

התורה ניתנה לבני אדם

יא. בדיקת מחשב בכלל לא היתה בזמן אבותינו, ומנין לנו לחדש להצריך בדיקה חדשה כזו, לכן מעיקר הדין יכול לסמוך על בדיקת המגיה. כיצא בזה יש בדין בדיקת תולעים, יש לו פירות כמו תאנים חדשים טריים, לא ישנים שאבד עליהם הכלה, צריך לבדוק אותם היטב "בעינים של שבת", ואם הוא קצר רואי, יסתכל בזכוכית מגדלת, אבל לא צריך להסתכל במיקרוסקופ, כי התורה ניתנה לבני אדם שיבדקו בעינים שלהם. יש אחד שכתב ספר על ארבעת המינים, וכתב שם שחייב לבדוק את האתרוג במגדלת. אבל מעולם לא ראינו את מרן זצ"ל בודק במגדלת, וגם לתולעים לא צריך לבדוק במגדלת, אלא אם כן הוא לא רואה טוב. והוא הדין לענין בדיקת מחשב שאינה חובה, אלא חומרא וחסידות טובה. מרן זצ"ל היה אומר לנו תמיד, כשהיינו מכניסים ספר תורה לישיבה, הספר עלה עשרים אלף דולר, תשלם עוד חמש מאות דולר לבדיקת מחשב, אבל לא בצורה של חובה. יש מי שאמר ששמונים אחוזים מהספרי תורה שלא נבדקים במחשב הם פסולים, אבל כנראה הוא הפריז על המדה. ועל כל פנים לכתחילה צריך שכל בית כנסת שיש לו כסף של תרומות, ימסור את ספרי התורה שלו לבדיקת מחשב, ובפרט בפרשת פרה יקפידו על זה.

ספר תורה משוח

יג. יש ספרי תורה שהקלף שלהם משוח, וכותבים על גבי אותה משיחה לבנה, כך הכתב מחליק על המשיחה, והכתובה נראית יפה, יש לנו כלל "כל לנאותו אינו חוצץ" (סוכה לו), אבל כמה אחרונים אסרו ספרי תורה כאלה, שהרי הוא כותב על סיד ולא על קלף, כך פסקו בספר בני יונה (סימן רעא), שו"ת תשובה מאהבה (סימן שצ) שהיה תלמיד הנודע ביהודה, שו"ת לבושי מרדכי (מה"ת חיו"ד סימן קכח), ושו"ת תורה לשמה (סימן רמג) שמיזחס לרבינו יוסף חיים, וכן פסק בספר קסת הסופר (סימן ב סעיף יב בלשכת הסופר). ולעומתם הרבה אחרונים התירו ספר תורה משוח, הפנים מאירות (ח"ג סימן לב) שהיה לפני כשלוש מאות שנה, והסכים עמו הגאון רבי ישמעאל הכהן בשו"ת זרע אמת ח"ג (סי' קלה) שהיה לפני כמאתים ושבעים שנה, וכן הביא להלכה החיד"א בברכי יוסף (יו"ד סי' רעא סק"ו), וכן פסקו הגאון בעל ההפלאה בשו"ת גבעת פינחס (סימן נו), והגאון שואל ומשיב (קמא ח"ג ס"ב). ההלכה למעשה, הקונה תפלין לעצמו או לבנו יקפיד שלא יהיה על קלף משוח, שהרי כל יום מקיים בתפלין מצוה דאורייתא, לכן צריך להחמיר בזה, ובספר תורה לכתחילה יאמר לסופר שלא יכתוב על קלף משוח, אבל אם כבר תרמו ספר תורה כזה לבית הכנסת, אפשר להוציא אותו ולקרוא בו בברכות, כי חזי לאיצטרופי דברי הרמב"ם בתשובה הנ"ל.

ספר תורה תימני

יב. יש ספרי תורה ישנים של תימנים שהיו עושים בהם סימנים לטעמים, כמובן לא בקולמוס ודיו, אלא בחריטה בקלף עם ברזל, היה על זה רעש בפוסקים לפני למעלה ממאתים שנה, היה אז רב גדול אחד בתימן - רבי דוד משרקי בספר רביד הזהב (סימן כט) - שהוא הכשיר ספרי תורה אלו, כיון שלא סימנו את הטעמים בדיו. אבל יש להקט אחרונים שאסרו, שו"ת מהר"ם שיק (חיו"ד סימן רעח) שהיה תלמידו של החתם סופר, רבי עובדיה הדאיה בשו"ת ישכיל עבדי (חיו"ד סימן לג סעיף ג), ורבי יצחק בן ואליד בשו"ת ויאמר יצחק (חאו"ח סימן יד), כל אלה פסלו ספרי תורה אלו. וגם רבי משה פיינשטיין בשו"ת אגרות משה (כרך ו חיו"ד סימן קיז) אסר לעשות סימנים אלו בספר תורה. ויש ראייה לפסול ספרי תורה כאלה מדברי הריב"ש (סימן רפז) שאם עשו רווח בין פסוק לפסוק אינו פוסל,

בפרשת פרה לא קוראים במשוח

יד. גם בענין ספר תורה משוח, אף על פי שיש פוסלים, אבל כאמור מרן זצ"ל צירף לסברת המתירים את דעת הרמב"ם שמתיר לברך על ספר תורה פסול. מה שאין כן בתפלין שצריך להחמיר יותר. יש אומרים שהסופר יעביר מטלית על הקלף, ומה שלא מחובר לקלף ירד, ומה שנשאר על זה לא נאמר "כל לנאותו אינו חוצץ", אבל גם אם לא עשו כך יוצאים די חובה. אלא שכל זה לקריאת התורה של כל השנה, מה שאין כן בפרשת פרה שהיא מדאורייתא, יחפש בית כנסת שהספר תורה שם אינו משוח.

שיעור זה יופיע בשלימותו, יחד עם כל שיעורי מרן הראשון לציון שליט"א בסדרת הספרים "השיעור השבועי" לפרטים: 077-2009-778

באפשרותך להאזין בשידור חי לשיעורו השבועי של מרן הרשל"צ שליט"א מביהכנ"ס היזדים כל מוצש"ק. הרב המקדים בשעה 20:30, שיעורו של הרשל"צ בשעה 21:00 וכן ניתן לשמוע גם שיעורים קודמים בקו הליכות "בית מרן" *5293 *שלוחה 2

השבוע זכות השיעור "בית מרן" מוקדש:

לזיווג הגון מרווה בת שרה

לכל המעונין להתברך מפני קודשו של מורינו ורבינו הראש"ל שליט"א בשיעורו השבועי להצלחה לרפוא"ש או לעילוי נשמת יקירכם חייגו: *5290

ניתן לשמוע את השיעור של הראש"ל שליט"א גם בתדרים החדשים של 'באן מורשת' 90.8fm, 92.5 fm, 100.7 fm וב'קול חי' 92.8fm, 93.00fm

העלון להצלחתם של: שרה אודיה בת מלכה בנים זכרים, שרה בת פנינה ויוצאי חלציה - כל הישועות, שרה בת רבקה וכל המשפחה הצלחה בכל, שי פוריאן בן יפה כל הישועות, שילת בת מיטל - הצלחה בכל, שיר בן אורייתא סאתר - בריאות הגוף והנפש, שמואל בן נדיאלה - זיווג הגון, אבהם בין חנום - הצלחה בכל, אבטלין בן סמדר - הצלחה בלימודים.

הגאון הגדול רבי ברוך שרגא שליט"א

ראב"ד ירושלים וראש בד"ץ "אור שרגא"

פרשת כי תשא

שם הוי"ה, "ונקה" - בתחילה ו' ובסוף ה', "ינקה" - בתחילה י' ובסוף ה', וביחד זה שם הוי"ה. נשאר ק"ן מהמילה "ונקה" וק"ן מהמילה "ינקה" - אותיות קנקן. ועל זה אומרת המשנה אל תסתכל בקנקן אלא במה שיש בו, כלומר, אל תביט בפשוטו של מקרא איך שהוא כתוב עם האותיות "קנקן", שנראה ממנו שהקב"ה לא מנקה לגמרי, אלא במה שיש בו - במה שנשאר לאחר שהוצאנו את אותיות קנקן, וזה שם הוי"ה שהוא מדת הרחמים, שאם תעשה תשובה יקבל אותך הקב"ה ויקרב אותך אליו, וינקה את החטא כאילו לא היה.

וכן אמרו בתיקוני הזוהר (תיקון כא דף נח): ההוא דאתמר ביה "ונקה לא ינקה" וכו', עליה אתמר אל תסתכל בקנקן אלא במה דאית ביה. ואמנם עיקר כוונת הזוהר לסודות נעלמים, אך נרמז בו גם הענין האמור. וראה בליקוטי הש"ס (אבות שם) ובספר חסדי אבות להחיד"א (אבות פ"ד אות ד).

להשיג את ספרי הרב שליט"א בטל' 054-8463097

"כי תשא את ראש בני ישראל לפקדיהם ונתנו איש כופר נפשו לה' בפקוד אותם ולא יהיה בהם נגף בפקוד אותם" (ל"ב).

רבים שואלים מה לעשות כדי למנוע מגיפה מישראל ח"ו, וידוע מה שאמרו חז"ל (תנחומא נח ה) שלשה דברים מבטלים את הגזירה, תשובה ותפילה וצדקה, וכל אדם צריך להתחזק בשלשה דברים אלו.

וכן הקפדה על מאה ברכות בכל יום מסוגלת למנוע מגיפה, כמו שמובא במדרש (במדב"ר יח כא) שבזמנו של דוד המלך ע"ה היתה מגיפה והיו מתים מאה אנשים בכל יום, עמד דוד המלך ותיקן לישראל שיאמרו מאה ברכות בכל יום ונעצרה המגיפה. וכן אמירת פיתום הקטורת בכוונה מסוגלת למנוע מגיפה כמו שגילה רבינו האר"י ז"ל בשער הכוונות (ענין פיתום הקטורת).

והנה בזמן שבית המקדש קיים היו ישראל נותנים את שקליהם לעבודת בית המקדש והשקלים היו מגינים עליהם מפני המגיפה, כמו שנאמר כאן "ונתנו איש כופר נפשו לה' בפקוד אותם ולא יהיה בהם נגף בפקוד אותם", אך בזמן הזה אין לנו אפשרות לתת שקלים לעבודת בית המקדש, ומכל מקום אומרת הגמרא (ב"ב ט). שהצדקה עומדת במקום השקלים, בזמן שבית המקדש קיים אדם שוקל שקלו ומתכפר לו, ועכשיו שאין בית המקדש קיים אדם נותן צדקה ומתכפר לו. ויה"ר שלא ישמע שוד ושבר בגבולינו.

"נוצר חסד לאלפים נושא עון ופשה וחסאה ונקה לא ינקה" (לד"ז).

לכאורה יש כאן סתירה, בתחילה כתוב "ונקה", ואחר כך כתוב "לא ינקה"? ופירשו חז"ל (שבועות ט): מנקה הוא לשבים, ואינו מנקה לשאינם שבים. מי שעושה תשובה הקב"ה מנקה את עווננו, אך מי שאינו עושה תשובה לא ינקה הקב"ה את עווננו.

ואומר רש"י שלפי פשוטו נראה מלשון הפסוק שאין הקב"ה מנקה לגמרי אלא רק חלק מהחטא, וזהו "ונקה לא ינקה", מקצת מנקה ומקצת אינו מנקה. אבל מדברי רבותינו ז"ל מתבאר שהקב"ה מנקה לגמרי, רק שצריך לעשות תשובה. ובמדרש שמואל (אבות פ"ד מ"ז) פירש שענין זה נרמז בדברי המשנה באבות (שם מ"ז): אל תסתכל בקנקן אלא במה שיש בו. כלומר, במילים "ונקה ינקה" נרמז

המקובל האלקי
רבי יהודה פתיה זיע"א

ידוע מעלת פדיון הנפש
שבכוחה לחסיר מבני אדם חולי, צרה ויגון, וטוב וראוי לעשות פדיון נפש

מתוך דברי קודשו של
הגאון הגדול רבי ברוך שרגא שליט"א
בענין חשיבות פדיון נפש

**"והיא סגולה בדוקה ומנוסה
לרפואת החולים"**

רבי אגודת "בית מור" נוריים פדיון נפש לכל שם ושם
להעברת שמות שלכם ובני משפחתכם

חייגו 5290*

נכתב ע"י הרה"ג רבי משה והב שליט"א רב מחלבות שטראוס - ישראל ומנהל מחלקת הכשרות והמזון הנרייה

בעקבות רבותינו הדליקו נר

הגאון הגדול רבי שלמה זלמן אוירבאך זצוק"ל

ביום שני הבא, כ' באדר, יחול יום פטירתו של הגאון הגדול ראש ישיבת "קול תורה" רבי שלמה זלמן אוירבאך זצוק"ל.

רבנו נולד בשבת קודש בתאריך כ"ג בתמוז ה'תר"ע (1910 למנינם) בשכונת שערי חסד בעיה"ק ירושלים לאביו המקובל הגדול רבי חיים יהודה לייב אוירבאך זצוק"ל שהיה ראש ישיבת המקובלים "שער השמים" רבנו למד בילדותו בתלמוד תורה "עץ חיים" ולאחר מכן למד בישיבת "עץ חיים" והיה תלמידו המובהק של רבי איסר זלמן מלצר זצוק"ל (בעל האבן האול). רבנו נישא למרת חיה רבקה רוחמקין ע"ה.

בשנת ה'תש"ט התמנה רבנו לכהן כראש ישיבת "קול תורה" ושימש בה במשך ארבעים ושש שנים.

בשורות אלו נביא כמה ציטוטים מהספר "המאור הגדול" ובוא נבין איך הדור זכה לגאון המידות והאצילות.

מסופר שעל אביו של רבינו היה נתון עול כספי גדול לפרנסת עשרות בני ישיבת "שער השמים" שהיה ברשותו ולשם כך נאלץ אביו של רבנו למשכן חפצים יקרי ערך ובכך יוכל לקבל הלוואות כספיות בכדי שיוכל לספק מזון לצורכי הישיבה אך באחד הפעמים נגמרו כל החפצים למשכן ובכך לא הצליח אביו של רבנו לקחת הלוואות כספיות הרבנית אמו של רבנו לא יכלה לשאת במצוקה של בחורי הישיבה ומשום כך הציעה לבעלה למשכן את התכשיט האחרון שהיה לה מזכרת שקיבלה מהסתבת שלה הנקרא "סיכת הזהב" שהיתה משובצת בפנינה

נהדרת ואכן סיכה זו מושכנה והרב לקח הלוואה למען הישיבה אך כשבא להחזיר את ההלוואה ולקבל את המשכון בחזרה התברר לו שמכרו את המשכון (סיכת הזהב) כמובן שהצער היה גדול אך הרבנית קיבלה הכל באהבה והכל בשביל אותם בחורים שיוכלו ללמוד תורה אך מהשמים לא נשארים חייבים ואכן זכתה הרבנית לבן צדיק כרבי שלמה זלמן אוירבאך שהיה כל כולו זהב טהור משובץ בפניני מידות טובות ומעוטר בכיתרה של תורה שעליה נאמר "יקרה היא מפנינים".

רבות סופר על יגיעתו העצומה ורוחב ידיעתו של רבנו בתורה. אך אנו נתמקד בקצרה במידת הענווה של רבנו.

רבנו היה נוח למקום בשלמות! ונוח לבריות בשלמות! רבנו סירב כל ימיו ליטול על עצמו משרה רבנית כל שהיא, רבנו סלד מאוד מתארי כבוד שנתנו לו בספר קובץ מאמרים המדבר בענייני חשמל כתב ראש המכון בספר דיון הילכת' וכתב "מאת מעלת כבוד תורת מרן פאר הדור" וכו' לפני ההדפסה כשראה רבנו את התואר "פאר הדור" ביקש מראש המכון על כל התארים אני מוכן לוותר אך על התואר "פאר הדור" אני מבקש ממך שתשמיט מיד.

רבנו היה גאון בצידקות ובמידות, לבו הגדול היה רחום ופתוח כפתחו של אולם לכל דכא ושפל רוח, רבנו היה אוהב את עמו מכבד את הבריות ואף את הפשוטים שבעם וגם ילדים קטנים כיבד מאוד.

רבנו ברח מאוד מהכבוד אך בעת הליתו של רבנו עשו לו כבוד גדול (לפי הערכה מעל 300.000 איש מכל גוויי הציבור) השתתפו בהליתו רבנו נטמן בהר המנוחות בירושלים והוא בן 83 שנים בפטירתו.

העלון להצלחתם של: אבטל בת מרים - לידה קלה, אבי אברהם בן אורה - שיעלה בתורה, אבי אברהם בן גילה - כל הישועות, אבי אברהם בן רבקה - בריאות איתנה, אביגיל בת שירן - הצלחה, אבגודר בן ציפורה דינה - חזרה בתשובה וזיווג, אבגודינה נבת ברנינה - בשורות טובות, אביגיל חנה בת גליה - הצלחה בלימודים, אבי בן עליזה - כל הישועות.

הרה"ג רבי ישראל לורי שליט"א
בפינתו הקבועה ברדיו קול חי בתוכניתו של הרב בן לולו
כל יום ה' בשעה 13:30

אָרְבֵּעַ אוֹ חֲמִשִּׁים זֶזוּ בְּכָל יוֹם לְכָל פּוֹעֵל, אֶף עַל פִּי שֶׁשָּׂכַר הַפּוֹעֵל בְּשִׁלְשָׁה אוֹ אַרְבָּעָה.

להלכה: ע"פ האמור יהיה יכול בעה"ב לתבוע את הפועלים הראשונים על ההפרש ששילם בגללם לפועלים האחרים, אא"כ הפועלים הראשונים היו אנוסים שאז לא יכול לתבוע אותם כלום שאנוס שרחמנא פטריה.

שאלה: אדם שהיה בסופר ושבר בטעות את אחד המוצרים האם חייב לשלם על כך?

תשובה: איתא במשנה בבא קמא כו. אדם מועד לעולם בין שוגג ובין מזיד ובין ער ובין ישן וכך פסקו, הרמב"ם פרק א' מהל' חובל ומזיק הל' יא וכן הר"ף והסמ"ג פ"ע וטור ומרן השו"ע בחוש"מ סימן תכא. ולפ"ז בנדון דידן ודאי שיהיה חייב המזיק לשלם גם על אותו הנזק מדין אדם מועד לעולם ואפי' שלא תכוון בכך. אבל אם הילד מתחת לגיל 13 או בת מתחת לגיל 12 שברו, יהיו פטורים ההורים מלשלם מדין קטן שהזיק, וכמו שהמשנה במסכת בבא קמא פז עמ'. אומרת קטן שגנב או הזיק פטור מלשלם שאין בו דעת, ואפילו לאחר שהגדיל פטור, וכך פסקו הר"ף שם והרמב"ם בהלכות גניבה פרק א הל' ח', וכך השו"ע (בחוש"מ סימן שמט סע' ג').

להלכה: מי ששבר חייב לשלם את אותו החפץ מדין אדם מועד לעולם, אא"כ האחרים מוותרים שאז פטור מלשלם ואם הקטן הזיק בכ"א פטורים מלשלם. ניתן לשמוע כל יום 3 דקות של הצלחה יומית *5293* שלוחה 5

שאלה: אדם שיש לו חנות פלאפל וסגר עם ארבעה פועלים שיבואו לעבוד איתו ביום מסוים כיון שבאותו יום צפוי עומס גדול, ובסוף אותם פועלים לא באו, וממילא שכר אותו בעה"ב פועלים אחרים ביותר כסף בתעריף של פועלים שמוזמנים 'מעכשיו לעכשיו', ורוצה לתבוע את אותם פועלים הראשונים שלא באו על ההפרש של הכסף שהוסיף לפועלים החדשים האם יכול לעשות כן או לא?

תשובה: איתא בגמרא במסכת בבא קמא נה עמ' ב' אמר רבי יהושע ארבעה דברים העושה אותם פטור מדיני אדם וחייב בדיני שמים ואלו הן הפורץ גדר בפני בהמת חברו והכופף קמתו של חברו בפני הדלקה והשוכר עדי שקר להעיד והיודע עדות על חברו ואינו מעיד והסביר רש"י פטור משום שגרמא בניזקין פטור וכך פסקו הר"ף בדף כג וכן הרמב"ם בפרק ז הל' ח בהלכות חובל וכן התוס' בבא בתרא ד"ה זאת אומרת והשו"ע בסימן תכ הל' יא. ולפ"ז בנדון דידן לא יכול לתבוע בעה"ב את אותם פועלים על הנזק שנעשה לו שהרי חשיב לגרמא שלא הזיקו לו ישירות אלא גרמו להזיק.

אבל השו"ע בסימן שלג סע' ו' פסק שאם הפועלים לא באו לעבודה שהיא דבר האבד וכמו אצלנו ששכר בעה"ב פועלים אחרים ביותר כסף יכול לתבוע את הפועלים הראשונים על ההפרש ששילם לפועלים האחרים שכתב מרן בזה"ל פ"צד, שזכר עליהם פועלים וְגוֹמְרִים מְלֶאכֶתָּהּ שְׁלֵא תֵאבֹד, וְכָל שְׂוִיָּסָף לְאֵלוֹ הַפּוֹעֲלִים הַצְּאִרִים עַל מַה שֶּׁשָּׂסַק לְרֵאשׁוֹנִים נוֹטֵל מִקְרָאשׁוֹנִים, עַד פְּקוּחַ, עַד פְּדֵי שְׂכָרָן שֶׁל רֵאשׁוֹנִים. וְאִם הָיָה לָהֶם קְמוֹן תַּחַת יָדוֹ, שֶׁזָּכַר לְהַשְׁלִים הַמְּלֶאכֶה עַד

אקטואליה בהלכה

הרב אברהם דניאל שליט"א
רב במוקד הליכות "בית מרח"

ג. וכן אם רואים את המילוי שבה - כגון בורקס בשרי ששמים על הבורקס בשר טחון וכן עוגת גבינה ששמים על העוגה גבינה.

ד. כשאנו אופים כמות קטנה לצורך סעודה אחת לבני הבית ולא יותר. ועיין בכל הנ"ל בשולחן ערוך יו"ד סימן צ"ז סעיף א'.

שאלה: רציתי לדעת כיצד יתכן להכשיר את התנור שלי מבשרי לחלבי או להיפך?
תשובה: כל תנור שהשתמשו בו במאכלים בשריים אסור לאפות בו מאכלים חלביים וכן להיפך.

ואם רוצים להחליף את יעודו של התנור צריך לנקות את התנור מכל סוגי השומנים הנמצאים בדפנות התנור ולהמתין 24 שעות מהשימוש האחרון, ולאחר מכן נפעיל את התנור כשהוא ריק על החום הגבוה ביותר במשך עד 40 דקות.

שאלה: שמעתי שיש איסור להכין לחם חלבי או בשרי. רציתי לדעת מהם האופנים המותרים?

תשובה: בכל ארוחה חלבית או בשרית יש פעמים שאוכלים לחם וחכמים גזרו שלא לאפות לחם חלבי או בשרי מחשש שמא יבואו לאכול את הלחם החלבי עם תבשיל בשרי או להיפך. ולאז דווקא לחם אלא הוא הדין לעיסה לצורך עוגה. ואם אפו בטעות, העיסה נאסרת. אך יש כמה אופני היתר:

א. לשנות צורתו, כלומר אם יש רגילות ללחם להיות בצורה עגולה, אנו נעשה את הלחם החלבי בצורה משולשת. כמו שאנו מוצאים כיום בבורקסים שבורקס פרווה הוא מרובע או מלבן ובורקס חלבי הוא משולש.

ב. אם אין רגילות לאכול את העיסה החלבית עם בשרי, כגון אם העיסה מתוקה מאוד שאין רגילות לאכול אותה עם בשר, וטוב שישים מדבקה על העיסה שהיא חלבית.

ברונכייטיס

פינת בריאות
אתם שואלים והמומחים עונים במייל:
betmaran1234@gmail.com

ברונכייטיס (דלקת הסימפונות)

לדלקת הסימפונות (ברונכייטיס) גורם זיהום בצינורות הנשימה המרכזיים, אשר מתחברים את קנה הנשימה עם הריאות. הזיהום גורם להם להיות מגורים ומודלקים. תסמיניה העיקריים של הדלקת הם שיעול (לעיתים מלווה בכיח), כאב גרון, "צפצופים" בנשימה ואף סתום. המחלה נפוצה בחורף ולעיתים מתפתחת בעקבות התקררות, כאב גרון או שפעת. כל אחד, בכל גיל עלול ללקות בה.

הטיפול בדלקת הסימפונות מתבצע בבית ולרוב לא נדרש טיפול תרופתי. יש לגשת לרופא המטפל במצב של: • דלקת סימפונות כרונית.

• החמרה בסימפטומים. • מחלה נלווית כמו אסתמה.

גורמים לברונכייטיס: הסימפונות הן צינורות האוויר העיקריים בריאות, המסתעפים מכל צד של קנה הנשימה. הסימפונות ממשיכות להסתעף לצינורות קטנים יותר ויותר המכונים סימפונות. דפנות הסימפונות מייצרות ריר שמטרתו ללכוד אבק וחלקיקים החודרים לריאות מהאוויר, שהיו עלולים לגרום לגירוי הריאות. הסימפונות לוקות בדלקת כאשר זיהום מגרם אותן וגורם להן לייצר יותר ריר מאשר במצב רגיל. הגוף מנסה להפטר מהריר בעזרת השיעול.

הנגיף מופץ על-ידי מגע ישיר או באמצעות טיפות זעירות הנישאות באוויר, המועברות באמצעות שיעול או התעטשות.

טיפול תומך: הטיפול מתבצע בבית וכולל: • מנוחה. • שתייה מרובה של נוזלים למניעת התייבשות ולהקלה על שחרור הליחה הצמיגה שבריאות באמצעות השיעול.

• טיפול בכאבי ראש, כאבים כלליים וחום באמצעות משככי כאבים מסוג פאראצטמול (כאקמול ודקסמול), או משככים מקבוצת נוגדי הדלקת הלא סטרואידיים (מאדויל, אדקס ונורופן). התרופות מקבוצת נוגדי הדלקת הלא סטרואידיים אינן מומלצות לחולי אסתמה.

• רצוי להימנע מתרופות להקלה על השיעול או מדכאות שיעול כיוון שתפקיד השיעול הוא להוציא את הליחה מהריאות ותרופות אלו יאריכו את משך ההחלמה. שתייה חמה עשויה להקל על חוסר הנוחות שבשיעול, למשל שילוב של לימון ודבש במים חמים (מובן ששיקוי זה אינו מומלץ לחולי סוכרת).

• עישון מחמיר את דלקת הסימפונות ועלול להגביר את הסיכון לפתח מצב כרוני של המחלה. לפיכך, למעשנים מומלץ שלא לעשן בתקופת המחלה.

להיות עם האמונה

הרב הגאון רבי יעקב לוגאסי שליט"א
רב מדרשיית "בית מרן" ומחבר סדרת הספרים "נר להגלי" ועוד...

השלמה - יאוש או בטחון?

רווק מבוגר שאל אותי: "אני משלים עם מצבי ושמה בו. אם כך ה' רוצה, טוב לי כך. אבל איך אדע אם זה מצד ביטחוני בקב"ה או בגלל שאני מיואש?".
זו שאלה שאדם באמת צריך לשאול את עצמו. כאשר הוא משלים עם מצבו וחי איתו, האם זה נובע מתוך ביטחוני בה' - אם ככה ה' רוצה, אז זה הכי טוב - או שזה נובע מתוך ייאוש, שרק נתפס במידת הביטחון, הרי ידוע שהסבא מקלם אמר ששקרים וזיופים יכולים להיתלות במידת הביטחון?
התשובה מונחת בשאלה הבאה: האם איבדת תקווה או לא? אם מצד אחד אתה בוטח בקב"ה ומאמין שמה שהוא עושה זה הכי טוב, אולם מאידך אינך מתייאש מהישועה, אלא חי עם התקווה שמחר הקב"ה יכול להצילך, ומחר תמצא את זיווגך, את פרנסתך, את בריאותך, זה סימן שביטחונך אמיתי. אבל אם כבר אינך מקווה לישועת ה', זה סימן שרק נתלית על עמוד הביטחון, אבל בסך הכל השלמתך נובעת מייאושך.

רבינו יונה אומר כי מכלל הביטחון שהאדם לא יתייאש, אלא יקווה לה', כי אין מעצור לה' מלהושיע בין רב למעט. יש שני סעיפים במידת הביטחון. מחד, אני צריך לבטוח בקב"ה, ולהאמין שמה שהוא עושה זה הכי טוב, ולהיות רגוע ושמה. ובמקביל מבלי לסתור, אני גם מקווה לה', ומאמין שהוא כל יכול, ולכן מקבל

באהבה כל מה שהוא עושה, ביודעי שזה הכי טוב בעבורי. הרי אם אתה נתלה בקב"ה, איך תשכח שהוא כל יכול, ויכול כבר עכשיו להושיעך?
עד היכן אדם צריך לקבל תקווה? נלמד מיונה הנביא. יונה בורח באניה מהשליחות שהקב"ה מטיל עליו לנבא על נינווה. ואז נושבת רוח סערה בים, "האניה חשבה להשבר", ואנשיה זורקים אותו למים, ומה קורה? הקב"ה מזמן לו דג גדול, ויונה מוצא את עצמו בתוך 'חדר' שנקרא "מעי הדגה".

'יונה נמצא שם שלוש יממות. האם אדם יכול להישאר שפוי במצב כזה? מה עשה יונה? "ויתפלל יונה אל ה' אלוקיו ממעי הדגה, ויאמר קראתי מצרה לי אל ה' ויענני. מבטן שאול שועתי, שמעת קולי". הוא כבר רואה את עצמו בחוץ! מצד אחד אני אבוד, אבל מאידך איני מתייאש כלל: "בהתעטף עלי נפשי, את ה' זכרתי, ותבוא אליך תפלתי אל היכל קדשך... ואני בקול תודה אזבחה לך, אשר נדרתי אשלמה, ישועתה לה". ומיד לאחר מכן: "ויאמר ה' לדג, ויקא את יונה אל היבשה". מצד אחד אני מבין שמה שהקב"ה זרק אותי למעי הדגה זה טוב בעבורי, אבל מצד שני איני מאבד תקווה, ואפילו אומר פסוקי ישועה, כאילו שאני כבר בחוץ. "בקול תודה אזבחה לך, אשר נדרתי אשלמה" - כאשר אצא מבטן שאול, אקריב לך קרבן תודה ואשלם לך נדרים. זה נקרא ביטחון באמת.

ניתן לשמוע כל יום 5 דקות של אמונה יומית *5293 שלוחה 3

אתגרים בחינוך

הרב אברהם ברזילאי שליט"א
יו"ר מרכז אתגרים בחינוך ומגיש התכנית יצירות שקופים ברדיו "קול חי"

נכנס יין יצא סוד - ולא עוד!

את המאמר הזה מסתמא לא תקראו, ולא בגלל שהוא לא מעניין אלא משום שרוב הציבור עדיין 'מתנדנד' מאדי אלכוהול היין מסעודת פורים - בטח הט"וניקים שבינינו. עם ישראל צדיקים, מקיימים בהידור את המימרא של רבא בגמרא "חייב איניש לבסומי בפוראי עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי". אני מניח שאם תעברו כעת בין חדרי הפנימיה ביישובות הקד' תמצאו "מהדרין במצוות לבסומי" זרוקים במיטות מזדמנות בתנוחה מיוחדת, זו השמורה רק לשתויו יין המחמירים כשיטת הגר"א להשתכר בפורים עד קצה הסיבולת האנושית. נו, מה נאמר? כמה שפויים כבר נשארנו לנו לקריאת המאמר הזה?... כאמור, לא הרבה. המזל הוא שכותב המאמר מכין אותנו תמיד שבוע לפני ולכן הוא עדיין נכתב בשפיות מסוימת... ואם כבר ביין עסקינו, הבה נלמד מעט על השפעותיו של היין ועל הקשר שביניהן לבין חינוך הילדים. חז"ל אמרו בגמרא "נכנס יין, יצא סוד" ותמיד תהיתי, אמנם כשמשתכרים מאבדים מעט את המחסומים הטבעיים וגבולות העולם הפרטי מיטשטשים מעט בפני הכלל אך בכל זאת גם כשמשתכרים, מה שלא רוצים לומר - לא אומרים! אם יש משהו מעניין בחשבון הבנק שלי, זה לא יצא החוצה! אם יש מעשה שאני מאוד מתבייש בו, זה לא יצא! גם שיכורים מקצועיים העידו בפניי כי את הדברים שהם באמת רוצים לשמור בסוד, הם שומרים גם במצב של שכרון חושים טוטאלי. הכיצד? ... ישנו מאמר חז"ל אחר שאומר "יין - פחד מפיוגו". גם שיכור כלוט, אם יכוון לעברו אקדח טעון, הוא יתפקח באחת מינו. זאת אומרת שגם השפעת היין - חזקה ככל שתהיה - מוגבלת היא! מה הקשר לחינוך, אתם שואלים? ובכן, לא פעם הורים מתלוננים על כך שאין להם כל שליטה על הילדים, והמשמעת בבית מקרטעת.

הניסוח הנפוץ הוא: "הילד הזה לא מוכן לקבל מרות!" הורים רבים ואף מחנכים משוכנעים באמת ובתמים שישנם ילדים שמבנה הנפש שלהם נברא מראש כשהוא חסר את היכולת לקבל סמכות או כללי התנהגות כלשהם. רבותיי הרשו נא לי להכריז בקול גדול: אין דבר כזה!!! ודאי קוראים רבים ממימים גבה "אין דבר כזה! אתה כנראה לא מכיר את הילד שלי..." הבה ניתן טיפ לניסוי בבית ונראה האם כדבריי אם לאו. אמא יקרה גשי נא לבגך הסודר, זה העונה על ההגדרה של "לא מסוגל לקבל מרות", התבונני בעיניו ועני לעצמך בכנות על השאלה הבאה:

"האם הילד הזה, מסוגל לאכול פרוסה עם נקניק וגבינה?" גם כשאת לא רואה אותו... אני משוכנע שתשובתך תהיה חד משמעית "לא!" שאלי את עצמך "האם הוא מסוגל להדליק גפרור בשבת?" - "ודאי שלא!" נו.. אז איך אומרים עליו שהוא לא מסוגל לקבל משמעת. כיצד אם כן הוא הפנים את ערך שמירת השבת או את חומרת עוון אכילת בשר בחלב?... התשובה היא פשוטה: כשיש משהו שמאוד ברור לנו שלא יקרה בבית שלנו, זה גם ברור לילד. בלי הרבה דיבורים, זה פשוט משודר באווירה שלנו. לכל בית יש את כללי ה"הרג ואל יעבור" שלו. יש כאלה שמקפידים על אי כניסת ילדים לחדר הורים, יש המקפידים על צחצוח שיניים ויש המקפידים על חליצת מגפיים בפתח הבית. אם רק נשים לב, ניווכח שגם בבית שלנו ישנם כללים המיושמים להפליא גם ע"י הילד המרד, ההוא ש"לא מוכן לקבל מרות", הכל שטויות! אם הכללים ברורים לנו - הם יהיו ברורים גם לילדים. כך גם מבושמי היין, כשיש סוד שברור להם שהם לא הולכים לחשוף, לא משנה כמה יין תשקה אותם - זה לא יצא! נו.. אתם השפויים לכו מהר להעיר את השיכורים, אמרו להם שכתבו עליהם בעלון!

הגדה של פסח "בית מרן" מפוארת

מהדורה מוגבלת!!

גם השנה שמחים אנו לבשר לציבור הרחב על מכירת הגדת "בית מרן" מפוארת לקראת חג הפסח

- ✓ הכוללת: ✓ אותיות מאירות עיניים
- ✓ סגולת רבי שמשון מאוסטרופליא
- ✓ קיצור הלכות חג הפסח
- ✓ משלוחים לכל חלקי הארץ
- ✓ סדר בדיקת וביעור המזין
- ✓ שירים לחג הפסח
- ✓ כריכה רכה
- ✓ נייר כרומוזו מפואר

במחיר מבצע לזיכוי הרבים ע"ס 12 ₪ בלבד
להזמנות אבי: 054-6848322

העלון להצלחתם של: גפן בן נדון- רפואה שלמה, גתן בן שפרה- זיווג הגון, דב בן שולמית □ חזרה בתשובה, הודיה בת לירון- רפואה שלמה, רונית רות בת לאה- כל הישועות, שריה בן איריס- זרע בר קיימא, ז'אנה בת מרים- בריאות איתנה, זאב בן מלכה- רפואה שלמה, זבולון בן אסתר- בריאות ואריכות ימים.

מיאן פֿעיַ תּײַ?

יצא לאור במהדורה חדשה הספר
"חפץ חיים" למרנא החפץ חיים זיע"א
עם הביאור הנפלא "ארחות חיים"
במהדורה מחדשת ומפארת

הושלמה
הסדרה
השולמית

אמנות

חדש! הושלמה סדרת ספרי ה'חפץ חיים' ו'אהבת חסד'
עם הביאור המפואר 'ארחות חיים' ו'ארחות חסד'
♦ הסדרה הנמכרת באלפי עותקים, מאירה את עיני הלומדים ומפארת בתי מדרשות ואוצרי הספרים בכל העולם כולו.
♦ הצטרף גם אתה לאלפי הלומדים הנהנים מלימוד איכותי בסדרה זו.
♦ ניתן להשיג את כל הסט בחנויות הספרים המובחרות.

סמא דמאג

במהדורה החדשה כ-820 עמודים של אלפי ביאורים הערות ופסקי הלכות, שאלות ותשובות אקטואליות ומעשיות מגדולי הדור שליט"א כותרות על כל דברי ה'באר מים חיים' קונטרס השו"ת מהגר"ח קניבסקי שליט"א עימוד מפואר וניקוד מלא של כל חלקי הספר

הספר שיביא לך אורך ימים ויוסיף לך שנות חיים ושלווה!

ניתן להשיג בחנויות הספרים המובחרות | להזמנה לכמויות בלבד - למוסדות וישיבות ותתי"ם טל' 052-7616308

העלון להצלחתם של: זוהר בן מרים - כל הישועות, יוחאי בן רבקה - כל הישועות, יוכבד בת שרה - נחת, מיידים בת מלכה - זיווג הגון, מלאכי בן חיה ריה - כל הישועות, אביאל ופריאל בני רוזה - בריאות והצלחה, ציפורה בת יוכבד - הצלחה בכל, שני שולמית בת סימה - לקנית דירה.